

HERMANO LOBOren Zuzendaria ANAITASUNArA!!!

**BERNARDO ARRIZABALAGA
EUSKAL PRENTSAN**

Madrileko prentsan, kazetari gisa, oso estimatua den gizon bat dakargu ANAITASUNArA. IBERIAN ZER sailean haren bi artikulua ikus ditzakezu, eta gero gerokoak. Gurekin lan egiteko gogo bizia ikusi diogu Bernardori.

Duen izenagatik, duen esperientziagatik, egin dezakeen lanagatik, Bernardo Arrizabalaga gurera etortzea esanguratsua da, eta euskal prentsarentzat mesedegarria. Euskal kazetaritzari goi maila bat eman dezaioke Bernardok.

Bere bizitzari buruz eta batez ere, euskal kazetaritzaren urte honetan, kezetaritzaz zenbait galdera eginaz hurbildu gatzaizkio:

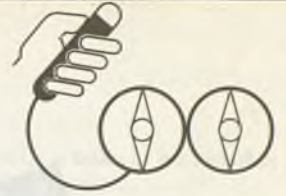

1 *Emaiguzu zure bizitzaren xehetasun zehar bait, batik bat zure kazetaritza munduko espantziaren berri.*

2 *Madrilen egon arren, Euskal Herria begira bizi izan zirela ba dakigu. Orain gertatu ikusten dugu hori. Esaguzu zergatik itzuli zire hona. Emaiguzu zeure barne-deien eta mota zioen berri.*

3 *Kazetari bezala Espainiako prentsan erabiltzen zaren horrek, zer egin behar duzu orain euskal prentsa idatzian? ANAITASUNArA idatzi.*

4 *Euskal prentsa mintza gaitzen ote du? Dena nahasian. Euskal egunkari baten erabiltzen ba dagoela ba dakizu. Euskal aldizkariak erabiltzen eta aldatuz ikusten dituzu. Nondik jo behar duko lukete, zure ustetan?*

1. Martianan jaino nauzu, duela mende erdi larri bat. Eta nere familia alderdi guztietatik oso euskalduna zenez gero zerkara bestetik ez zekienik ba zen gure etxean(!), argi dago zerkara zena lehenbiziko — eta betikoa izan behar zuen— hizkuntza. Baina zergatik jarrai arrenkura dariola datozkidan gogoratu hori buruz? Herri zapaldu baten seme garenok antzara nirenguri bakar bat deramagu.

2. Zer gaitera denak, edo gehienak behintzat, prentsa inguruak ulortzekoan, nere erantzukerak ere hortik zuzendu behar da. Karrikeria lanetan gaita xumak hasia naiz, baina nirentzat, norki Adibide batzu apertuka ditut, **Abis- de** (Jesusa hasi den aldiak) izan zana; **Monsajero** (ez zara- leri) gabe beritu gendua; Egunkarien artean, ordea, **La Gaceta del Norte**, bere "Página Cinco" famatu hura asmatu eta ardatza eman ahal izan genduen artean, eta, geroxeago, **El Norte de Castilla**, Miguel Dellbes-en zuzendaritzarekin igandero ateratzen zizuten "El Caballo de

Troya" izeneko horrietan... eta abar. Delibes berak oraintsu esan duenez, garai hartako "gazte haiek" joku ederrik egin dute gerora, kezetaritzan edoeta idazlan arloan. Begira han nituen lagun batzu: José Jiménez Lozano, Manuel Antel Leguineche, César Alonso de los Ríos, Fernando Altés, José Martín Descalzo, Francisco Umbral, Miguel Angel Pastor, Antonio Corral, eta abar.

Nere bizimoduari aldaketa "kopernikanoa" eman zion era- bakiak —sekulartzeak halegia— (arteak, holakoetan diskrezio apal bat beharrezkoa baitzen), Madriler a bultzatu ninduen. Eta Madrilen, "Filosofía y Letras" deritxon karrera eta gero "Periodismo"koa burutu ondoren, kazetaritzako bidea hartu nuen. Bide hori auzteketan, aldizkari batzuren izenak aipa- tuko nituzke: **Tele-Guía**, **Mundo Joven**, **Triunfo**, **Don Perro** ... eta azkenaz, **Hermano Lobo**. Baina, denen artean azkenak du, esperientziaren aldetik behinepehin, aberastasunik han- diena: "Anal Otsa" horren buruz, sarritan aurkitu bainaiz ira- kasbidetzat har genitzakeen aukera eta hestuasunetan.

3. Zergatik orain atzera Euskal Herria? Ez nuelako inoiz Madrilen ezer galdut. Eta arratsan atzera datorren haurrari zergatik datorren galdetzen bezaino, begiak zabaldu eta bat- batean hitz-gabe bihurturik, gaitera horren ezereza deiha- dutuko duelakal. Oraindik gehiago: ez naiz haurra, gizon bat horik, eta berr etxea zutan, gorritan, dela teknik, ariaketan

datorren gizonaren irudia litzakete nere kasurako egokiagoa. Nere eskuetan ontziak edo urik gabe banator —hau da, eus- karaz jabetu gabe— edo beranduegi heldu banaiz —nere lehenbiziko hizkuntza birpizteko aukera betiko galdurik, haie- gia— hobe dut, behintzat, etxarekin batean erre eta bertan hil.

4. Ikusten duzu ANAITASUNAN idaztan hasia naizela dagoeneko. Eta jarraitzeko asmoan ANAITASUNA izan da, gaitera, Madrilen izan dudun Euskal Herriarekiko lotura han- dienetako bat.

Baina zoztarrez, kazetari bezala, erdal idazteremuan izan dudun trebetasunik ezin gaitera, oso orok, euskarara tokial- datur. Euskal prentsan ez dat orailagoz tokirik inerezi, gaur egun ez bainaiz horretarako gauza, euskara erdi galdurik

dudanez gero berantzun hauk egitea ere asko kostatu zait asko). Lantek hoi irabazi egin nahi nuke, gure Herriari zor dudana, esan da gaitera. Eta horretarako bidea (bide bakarra eta oso gaitera) nondik norakoa den argi eta garai agerian dago. Hori eskal aditzaren erakaldet ugaritan gaitera da, eta migraion zehar, joseratik aurrera jarraiturik. Estilu herezi den mendit tontorrera zuzentzen ditu gorputz eta animez lanari lotzen direnak.

5. Euskal egunkari bat? Gaitera honek arraultzetik ala miturik hasi behar ote den dilema edo hauziz dakarkit gogora- Guaren pausuz pausuz. Beti, baina euskararekiko arazoetan oraindik gaitera, "deburadunak" eta "dirudunak" ez dira bat iraten. "Antipodas" bezalakoak dira biok. Orduan euskal egunkari bat lortzen dela esaten bada, horretarako dirua, prest dagoela argi daga. Biri horrek, euskal ardurarik, ez badakar teta euskal ardurara esaterakoan, abertzaletasun politikari, batasuna bizkuntzan esan nahi dute, beste motiba- zio lanen bat dakarrela oso nabari da. Hortik nere beldurrak Zeintzu dira, eta zergatik, egunkari hori ordaintzeko gerturik gaitera?

Gait da oraindik egunkari batentzako. Euskal egunkari batetik euskal telebistaren eta irratiaren atzetik etorri behar nuke mass media handi hauen bidez euskara hedatu eta gero.

Gaur, Euskal Herrian, astelehen ordua da. Pozik ikusi dut gaurko aldizkari berrikuntza. Baina berneagoko berrikun- tza baten premia dugu, profesionaldu beharra, teknika eman beharra. Barne egituretan eta idazlanetan amateurismoa nabarmentzen da, erak, normak falta dira. Hizkuntza ere, pausuz pausuz, literatur kutsua kenduz, periodismoa ekarri behar dugu. Hizkuntza standard, erraz, sinplifikatu bat beharrezkoa dugu, irakurlea euskarara abia dadin.

Euskal astelehen on baten orduan dago Euskal Herria, nere ustetan. Astelehen baten helburua da albisteak bitzen eta zabaltzea, baizik eta azterketa bat, uzellexio bat, eskaintzea, albisteari iripak ataratzeko, manipulazioaren kontrako gurbi- keta bat egitea. Premia hau areagote egin ohi da zapalduetan. **Cambio 16** delakoaren antzera, demagogian, sensazio- nalismoan eta oportunistismoan erortzen den astelehen bat ez. Erudu jartzekotan, euskal **Triunfo** bat esango nuke nik.

joan mari torrealday